

Tarih: 17.10.2025

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ

آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ

اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

KAN VE ORGAN BAĞIŞI Muhterem Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz kâinattaki varlıklar arasında bizi özel bir konumda yaratmıştır. İnsanın bu özel ve şerefli durumu nedeniyle sadece hayatta olan kişinin değil, vefat etmiş olan birisinin dahi organları dokunulmazdır. Buna göre bir zaruret bulunmadığı sürece insan vücuduna saygı gösterme mecburiyeti vardır. Ancak başka bir insanın hayatını kurtarmak veya sağlığına kavuşmasını temin etmek için belli şartlar dahilinde insan vücuduna müdahale etme yetkisi tanınmıştır. Bu şartları şu şekilde özetlememiz mümkündür:

1) Zaruret hâlinin bulunması gerekmektedir. Yani hastanın hayatını veya hayatî bir uzvunu kurtarmak için organ naklinden başka bir çare kalmamış olmalıdır. Bu durumu ise alanında uzman ve dürüstlüğüne güvenilen doktorlar tespit etmelidir.

2) Hastalığın bu yoldan tedavi edilebileceği kuvvetle muhtemel olmalıdır.

3) Organ veya dokusu alınan kişinin temel bir hayati fonksiyonu devre dışı bırakılmamalıdır.

4) Organ veya dokusu alınacak kişinin ölmeden önce buna izin vermiş olması veya yakınlarının rızasının bulunması gerekmektedir.

5) Tedavisi yapılacak hastanın bu nakle razı olması gerekmektedir.

6) Organ, kan veya doku karşılığında hiçbir şekilde ücret alınmamalıdır.

7) Üreme hücre ve organlarından (sperm, yumurta, yumurtalık vb.) olmamalıdır.

8) Organ, kan ve doku naklinin devlet kontrolü altında yapılması gerekmektedir.

Aziz Kardeşlerim!

Hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz iyilik yapanlar hakkında şöyle buyurmuştur:

“De ki (Allah şöyle buyuruyor): Ey inanan kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada iyilik yapanlar iyilik bulacaklardır. Allah’ın arzı geniştir. Sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir.”¹

Peygamber efendimiz de zor durumdaki bir insanın ihtiyacını giderme hususunda bize şunları ifade etmiştir:

“Bir kimse Müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse, Allah da ona yardım eder.”²

“Sizden biriniz kendisi için istediğini Mü’min kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz.”³

Öyleyse geliniz; organ ve kan nakli hususunda daha duyarlı olalım. Hastane köşelerinde şifa bekleyen insanlara bir damla kan da biz sunalım. Bir insanı yaşatmanın bütün insanlığı yaşatmak gibi sevap olduğunu unutmayalım.⁴ Gereken şartlara uymak kaydıyla kan ve organ bağışlamanın dinimizin genel kurallarına göre tavsiye edildiğini aklımızdan çıkarmayalım. Gönüllü bağışçı olalım ve hiç tanımadığımız insanlara bile iyilik yapmanın faziletine nail olalım.

¹ Zümer, 39/10.

² Buhari, Mezalim, 3.

³ Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 59.

⁴ Maide 5/32.